Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Ustroń na lata 2026 – 2030

Opracowanie:
Zespół Interdyscyplinarny w Ustroniu
Ustroń, grudzień 2025 rok

Spis treści:

I. Wprowadzenie……3
II. Podstawy Prawne……....5
III. Diagnoza problemów przemocy domowej na terenie gminy Ustroń …….6
IV. Zasoby instytucjonalne Ustronia w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej ….9
V. Cele i działania programu ……12
VI. Realizacja i monitorowanie działań programu …….……15
VII. Podsumowanie ……..…16

I. WPROWADZENIE

Przemoc ze strony osoby najbliższej stanowi zjawisko o charakterze głęboko traumatycznym, prowadzące do poważnych szkód psychicznych. Może ona przyjmować różnorodne formy, w tym przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną oraz cyberprzemoc. Zjawisko to rzadko ma charakter incydentalny; najczęściej przebiega w sposób długotrwały i cykliczny, prowadząc do konsekwencji o szczególnie negatywnym, nierzadko tragicznym wymiarze. Postępująca eskalacja przemocy domowej uzasadnia konieczność niezwłocznego podjęcia stosownych działań o charakterze systemowym i interwencyjnym.

Program skierowany jest do:
1) ogółu mieszkańców Gminy Ustroń, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
2) osób doznających przemocy domowej;
3) osób stosujących przemoc domową;
4) świadków przemocy domowej;
5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa zakres i definicję przemocy domowej. W wyniku nowelizacji przepisów dokonano również zmian w obowiązującej terminologii: pojęcie „przemoc w rodzinie" zastąpiono terminem „przemoc domowa", określenie „ofiara" — sformułowaniem „osoba doznająca przemocy domowej", natomiast „sprawca" — terminem „osoba stosująca przemoc domową". Nowelizacja przewiduje ponadto realizację programów korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych adresowanych do osób stosujących przemoc domową.
Obecnie przez **przemoc domową** rozumiemy jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia
b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Polskie prawo wyraźnie wskazuje, że krzywdzenie członków rodziny jest przestępstwem i jak każde inne podlega karze.

W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy systematyczny, jest ścigana na podstawie różnych przepisów Kodeksu karnego. W przypadku przemocy trwałej i powtarzającej się, zachowanie może zostać zakwalifikowane jako przestępstwo znęcania się nad rodziną.

Przez osobę doznającej przemocy domowej – należy rozumieć:

- małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletniego wobec których jest stosowana przemoc domowa;

Osoba stosująca przemoc domową – to pełnoletni, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Świadek przemocy domowej – to osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Rodzaje pomocy:

Osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia;
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

II. PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 roku poz. 1673).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 roku poz. 2151).

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2025 roku poz. 1214 ze zm.).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023 roku w sprawie Procedury „Niebieskie Karty" oraz formularzy „Niebieska Karta" (Dz.U. z 2023 roku poz. 1870).
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyjęty Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 roku.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY USTROŃ

Skala zjawiska przemocy domowej, występującego w środowisku zamkniętym, jest trudna do precyzyjnego określenia. Wynika to z szeregu uwarunkowań, w tym braku zaangażowania osób trzecich, oporu osób dotkniętych przemocą, poczucia wstydu przed ujawnieniem zaistniałej sytuacji, a także obaw związanych z rozpadem związku lub nieprzewidywalnym zachowaniem sprawcy.

W celu diagnozy skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Ustroń wykorzystano dane pochodzące z:

- Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu,
- Komisariatu Policji w Ustroniu.

Pozyskane informacje stanowią podstawę do planowania i realizacji lokalnych działań prewencyjnych oraz interwencyjnych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Analiza danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu wykazała, że w latach 2023–2024 na terenie miasta wszczęto łącznie 30 procedur „Niebieskie Karty".

Tabela 1. Procedury „Niebieskie Karty" – działania instytucji przeciwdziałających przemocy

Instytucja wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty"	Liczba „Niebieskich Kart" przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu	
	2023	2024
Policja	8	12
Pomoc Społeczna	3	6
Oświata	0	1
Ochrona Zdrowia	0	0
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0
Razem:	11	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu.

Z analizy danych zawartych w ww. tabeli wynika, że liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty" w ciągu ostatnich lat wzrosła, co może świadczyć o rosnącej świadomości problemu przemocy domowej oraz większej aktywności instytucji odpowiedzialnych za jego przeciwdziałanie. Wzrost liczby procedur może również wskazywać na skuteczniejsze działania prewencyjne i lepszą identyfikację przypadków wymagających interwencji.

Tabela 2. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty" z przesłanki ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy oraz o rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowanych działań

Rok	Przesłanka z jakiej została zakończona „Niebieska Karta"	
	Ustanie przemocy	Brak zasadności podejmowanych działań
2023	10	0
2024	12	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu

Analiza danych przedstawionych w ww. tabeli dotyczących zakończenia procedur „Niebieskie Karty" potwierdza skuteczność działania służb pomocowych oraz wysoki poziom profesjonalizmu i kompetencji osób zaangażowanych w procedury, które potrafią trafnie odróżnić przemoc od konfliktu.

Tabela 3. Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty", wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową

Wskaźnik		Liczba osób rok 2023	Liczba osób rok 2024
Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty", wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie	**Ogółem**	21	30
	W tym kobiety	3	6
	W tym mężczyźni	18	24

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu

W tabeli 3 zestawiono dane liczbowe dotyczące liczby osób stosujących przemoc domową objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu oraz grup diagnostyczno – pomocowych. Z danych wynika, większa liczba ujawnionych osób stosujących przemoc domową co może świadczyć o skuteczniejszym rozpoznawaniu przypadków przemocy oraz bardziej adekwatnym reagowaniu przez służby odpowiedzialne za ochronę osób doznających przemocy domowej, co z kolei może wskazywać na poprawę procedur interwencyjnych oraz zwiększoną świadomość społeczną dotyczącą przemocy.

Tabela 4. Liczba osób doznających przemocy domowej objętych działaniami grupy diagnostyczno – pomocowych, powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Ustroniu

Rok	2023	2024
Liczba osób dotkniętych przemocą domową objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	47	54
Liczba kobiet doznających przemocy	16	21
Liczba mężczyzn doznających przemocy	7	2
Liczba dzieci doznających przemocy	24	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu

W ww. tabeli przedstawiono liczbę osób doznających przemocy domowej z podziałem na płeć. W wierszu dotyczącym dzieci uwzględniono również te, które były świadkami przemocy domowej w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, dzieci te są traktowane jako osoby doznające przemocy.

Tabela 5. Dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu oraz grup diagnostyczno – pomocowych.

Rok	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba funkcjonujących grup diagnostyczno – pomocowych	Liczba posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych
2023	3	21	48
2024	7	33	116

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu

W Tabeli nr 5 przedstawiono dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, którego spotkania odbywają się co najmniej raz na dwa miesiące. Zespół powołuje grupę diagnostyczno-pomocową w celu diagnozy i oceny sytuacji związanej ze zgłoszonym podejrzeniem przemocy domowej. Zwiększenie liczby posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych świadczy o rosnącej potrzebie monitorowania sytuacji rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz o wysokim poziomie zaangażowania służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy domowej. Częstsze spotkania pozwalają na szybszą diagnozę przypadków przemocy, skuteczniejsze podejmowanie działań interwencyjnych, lepszą koordynację pomiędzy różnymi instytucjami oraz zwiększenie wsparcia dla osób dotkniętych

przemocą. W efekcie intensywniejsza praca grup diagnostyczno-pomocowych przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Tabela 6. Dane liczbowe dotyczące oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty"

Rok	2023	2024
Liczba przekazanych spraw organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości	0	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu
Większa liczba spraw przekazywanych organom ścigania może świadczyć o skuteczniejszym wykrywaniu i rozpoznawaniu przypadków przemocy domowej przez instytucje odpowiedzialne za przeciwdziałanie przemocy, rosnącym zaufaniu do procedur prawnych oraz większym zaangażowaniu służb w zapewnienie ochrony osobom doznającym przemocy domowej. Może to również wskazywać na poprawę jakości diagnozy i dokumentowania przypadków przemocy, co umożliwia podejmowanie adekwatnych działań prawnych wobec osób stosujących przemoc domową.

IV. ZASOBY INSTYTUCJONALNE USTRONIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

W Ustroniu funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy domowej. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej nałożyła nowe obowiązki, według których Zespół Interdyscyplinarny ma umożliwiać tworzenie warunków do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrować i koordynować działania podmiotów zaangażowanych w pracę Zespołu. Warunki i zasady pracy w Zespole określa regulamin, a zadania Zespołu to w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury Niebieskie Karty;

- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.

W skład 9 - osobowego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej wchodzą przedstawiciele:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu,
- Ośrodka Zdrowia Salus w Ustroniu
- Komisariatu Policji w Ustroniu,
- Sądu Rejonowego w Cieszynie
- Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Rodzinie "Można Inaczej" w Ustroniu,
- Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 1 w Ustroniu

Każda instytucja czy organizacja wchodząca w skład Zespołu Interdyscyplinarnego podejmuje działania w ramach swoich kompetencji zgodnie z zakresem przepisów prawnych, regulujących zakres ich działalności.
Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych składają stosowne oświadczenia dotyczące zobowiązania do zachowania poufności danych powziętych podczas prac w Zespole czy grupie.
Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

1. dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty" oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
2. realizacja procedury „Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
3. zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty" pod jej nieobecność;
4. realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
5. występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
6. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
7. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty";
8. zakończenie procedury „Niebieskie Karty";

9. dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” lub wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
10. informowanie przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Na terenie miasta funkcjonuje szereg instytucji, które wchodzą w skład systemu przeciwdziałania przemocy domowej, co stanowi duży zasób gminy. Zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej realizują podmioty takie jak:

1. Instytucje publiczne: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji, Sąd Rejonowy (Kuratorzy Wydziału Karnego oraz Kuratorzy Wydziału Rodzinnego i Nieletnich), placówki oświatowe, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Punkt Informacyjno-Konsultacyjny przy MKRPA, Straż Miejska.
2. Organizacje pozarządowe: Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Rodzinie “Można Inaczej” w Ustroniu, Ustrońskie Stowarzyszenie Trzeźwości - Klub Abstynenta "Rodzina", Chrześcijańska Fundacja „Życie i Misja”.

Jednostki, instytucje, organizacje pozarządowe podejmują działania o charakterze interdyscyplinarnym, w ramach swojego zakresu obowiązków i zadań służbowych. Analiza danych dotyczących zjawiska przemocy oraz posiadanych zasobów pozwala na wskazanie mocnych i słabych stron funkcjonującego w Ustroniu systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Analiza SWOT – ocena warunków realizacji działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dokonana przez Zespół Interdyscyplinarny w Ustroniu.

<u>MOCNE STRONY</u>

- dobrze funkcjonujące placówki oferujące pomoc osobom doznającym przemocy domowej, w tym pomoc prawną, psychologiczną, socjalną,
- sprawne działania interdyscyplinarne w sytuacjach kryzysowych,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy,
- działalność i intensywna praca Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych,
- dobry przepływ informacji między placówkami działającymi w systemie,
- działalność Miejskiego Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego przy MKRPA,

<u>SŁABE STRONY</u>

- niewystarczająca oferta długoterminowej, kompleksowej terapii i pomocy dającej szansę powrotu do zdrowia i pełnego funkcjonowania społecznego, również po ustaniu przemocy,
- zbyt mało osób posiadających kwalifikacje do pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- obciążenie emocjonalne osób pracujących z rodzinami uwikłanymi w przemoc, zwiększające prawdopodobieństwo wystąpienia wypalenia zawodowego,
- łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych na terenie gminy,

- niewystarczająca liczba specjalistów z zakresu leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych,
- długi czas oczekiwania na wizytę u psychologa, terapeuty,
- niewystarczająca ilość lekarzy psychiatrów dla dzieci i młodzieży,
- małe zaangażowanie ochrony zdrowia w zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- wykonywanie zadań przez członków Zespołu, w ramach swoich obowiązków służbowych, co sprawia, że praca na rzecz Zespołu jest dodatkowym obciążeniem,
- brak superwizji dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych.

SZANSE:

- opracowanie i aktualizowanie aktów prawnych oraz przepisów dotyczących przemocy domowej, możliwość aplikowania o dofinansowanie w ramach konkursów programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i cyberprzemocy,
- zwiększająca się świadomość społeczeństwa dotycząca przemocy domowej i możliwości skutecznego jej przeciwdziałania,
- możliwość wykorzystywania istniejących przepisów prawa zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dot. problemu przemocy domowej,
- dostęp do konferencji, szkoleń, kursów, publikacji, które wpływają na zwiększenie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- nieustanne rozwijanie współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego różnych szczebli i zaangażowanie w tworzenie interdyscyplinarnych działań pomocowych.

ZAGROŻENIA:

- wzrastająca liczba osób i rodzin wymagających podejmowania działań interdyscyplinarnych,
- niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy osób doświadczających i stosujących przemoc domową,
- niskie kompetencje wychowawcze rodziców, osłabienie więzi rodzinnych, umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywania konfliktów,
- duża liczba osób uzależnionych od alkoholu lub/i środków psychoaktywnych, stosujących przemoc domową,
- zbyt rozbudowany system dokumentowania pracy członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno- pomocowych,
- rozbudowana sprawozdawczość, która pochłania zbyt wiele czasu osobom zaangażowanym w prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”
- niewystarczające kompetencje do prawidłowego wdrażania procedury “Niebieska Karta” osób pracujących w różnych placówkach na terenie Ustronia.

V. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Ustroń.

Cele szczegółowe Programu to:

1. zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Ustroń, prowadzenie działań profilaktycznych,
2. zwiększenie dostępności i skuteczności działań, wsparcia i ochrony wobec osób doznających przemocy domowej,
3. podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
4. zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele będą realizowane poprzez:

- systematyczne diagnozowanie przez Zespół Interdyscyplinarny zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Ustroń,
- budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy domowej,
- udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy domowej,
- oddziaływanie poprzez programy edukacyjno-korekcyjne i psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową na osoby stosujące przemoc domową.

Cel 1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Ustroń, prowadzenie działań profilaktycznych

Działania:

Współpraca członków Zespołu Interdyscyplinarnego w szczególności w zakresie:

- diagnozowanie przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego problemu przemocy w rodzinie,
- opracowywanie przez Zespół adekwatnych strategii postępowania w przypadku rozpoznania i zgłoszenia przemocy domowej,
- inicjowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchomienia procedur mających na celu jej powstrzymania,
- tworzenie grup diagnostyczno-pomocowych,
- gromadzenie oraz rozpowszechnianie informacji na temat możliwości udzielania pomocy rodzinom, w których występuje przemoc domowa,
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- uruchamianie i zacieśnianie współpracy między rożnymi instytucjami pomocowymi,
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą.

Podmioty realizujące działanie w szczególności:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny,

- Komisariat Policji,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki Ochrony Zdrowia,
- Straż Miejska,
- Placówki Oświatowo-Wychowawcze,
- Organizacje Pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Sąd, kuratorzy.

Cel 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności działań, wsparcia i ochrony wobec osób doznających przemocy domowej.
Działania:
1. Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej przez osoby realizujące program i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy:
   - wypełnienie formularza „Niebieska Karta”,
   - wszczęcie procedury „Niebieska Karta”,
   - przekazanie informacji o podjętych działaniach Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanie grup diagnostyczno-pomocowych,
   - zwołanie posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działanie w szczególności:
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariat Policji,
- Placówki Oświatowo-Wychowawcze,
- Placówki Ochrony Zdrowia,
- Organizacje Pozarządowe,
- Kuratorzy Sądowi.

2. Kierowanie ofiar przemocy do odpowiednich specjalistów w celu uzyskania informacji lub zapewnienia schronienia osobie dotkniętej przemocą domową:
   - na temat praw osób będących ofiarami przemocy domowej,
   - na temat poradnictwa medycznego,
   - na temat poradnictwa psychologicznego,
   - na temat poradnictwa socjalnego i zawodowego,
   - na temat poradnictwa prawnego i rodzinnego,
   - dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,

Podmioty realizujące działanie w szczególności:
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariat Policji,

- Placówki Oświatowo-Wychowawcze,
- Placówki Ochrony Zdrowia,
- Organizacje Pozarządowe,
- Straż Miejska,
- Kościoły i związki wyznaniowe
- Urząd Miasta

Cel. 3. Podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.
Działania:

1. Przeprowadzanie rozmów z osobami stosującymi przemoc oraz poinformowanie osoby stosującej przemoc domową, o konsekwencjach prawnych wynikających ze stosowania przemocy domowej.
2. Udzielanie informacji osobom stosującym przemoc domową na temat programów edukacyjno-korekcyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
3. Izolowanie osób stosujących przemoc domową od osób doznających przemocy domowej.
4. Zgłoszenie osoby uzależnionej stosującej przemoc domową do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Powiadomienie organów ścigania o wystąpieniu przemocy domowej.

Podmioty realizujące działanie w szczególności:

- Komisariat Policji,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej lub Ośrodek Wsparcia,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Straż Miejska,
- Kuratorzy,
- Sąd,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie.

Cel. 4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Działania:
Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego, członków grup diagnostyczno-pomocowych, pracowników służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział np.: w szkoleniach, warsztatach, konferencjach czy superwizji.
Podmioty realizujące działanie w szczególności:

- Zespół Interdyscyplinarny
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Organizacje pozarządowe,
- Samorząd Województwa, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

VI. REALIZACJA I MONITOROWANIE DZIAŁAŃ PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu.
Realizatorami Programu są:

- Zespół Interdyscyplinarny i powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu.
- Instytucje publiczne i organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Program finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Ustronia w ramach realizacji bieżących zadań. Ponadto zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.
Monitoring i sprawozdawczość będą oparte przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji. Będą prowadzone na podstawie oceny poziomu realizacji poszczególnych zadań Programu w celu stwierdzenia czy osiąga on założone cele. Rezultatem tych działań będą roczne sprawozdanie z realizacji Programu.

VII. PODSUMOWANIE

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Miasta Ustroń określa strategiczne kierunki działań podejmowanych na rzecz: osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, mieszkańców gminy oraz przedstawicieli instytucji zobowiązanych do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Program ma na celu koordynację i usprawnienie działań prewencyjnych, interwencyjnych oraz edukacyjnych, wspierając zarówno osoby doznające przemocy, jak i działania naprawcze wobec osób stosujących przemoc. Zawarte w nim działania stanowią odpowiedź na złożoność zjawiska przemocy domowej i dążą do zapewnienia bezpieczeństwa oraz poprawy jakości życia mieszkańców gminy.